

Duurzaam Doetinchem

D66 Doetinchem kiest voor duurzaamheid. Wij zien het Doetinchem van morgen als een stad met een duurzaam evenwicht tussen economische, sociale en ecologische belangen. Een *groene stad*, niet alleen voor het milieu maar vooral voor *kwaliteit van wonen, werken en leven*.

Waar in de politiek duurzaamheid vaak blijft steken bij milieu zien wij het als een onderdeel van iets groters. Duurzaamheid betekent voor D66 dat we een balans moeten vinden tussen het welbevinden van wensen, respect voor de levende natuur, behoud van een leefbare wereld en voldoende economische welvaart. Het inzicht moet ontstaan dat een beslisser ook rekening houdt met de belangen van anderen (bijvoorbeeld een volgende generatie), ook al hebben die geen, of nog onvoldoende politieke invloed.

Het begrip verantwoordelijkheid moet een nieuwe context krijgen: ook alle nevengevolgen en bijeffecten van een besluit moeten onder de verantwoordelijkheid vallen. Concreet betekent dit het oplossen van keuzevraagstukken vraagt om een multidisciplinaire en integrale afweging van voor- en nadelen van alle aspecten. Bij het maken van duurzame keuzes is geen plaats voor dogma's en oneliners.

In ons verkiezingsprogramma voor de raadsperiode 2010-2014 zult u lezen dat D66 Doetinchem op alle terreinen kiest voor duurzame en dus voor lange termijn houdbare oplossingen. Dat hoeft niet altijd in harmonie en het betekent ook geen principiële keuze voor het milieu. Maar het betekent wel dat we de oplossingen en mogelijkheden niet zoeken in de confrontatie en uitsluiting van groepen en/of de verdere overexploitatie van de natuur.

De weg naar duurzaamheid loopt volgens D66 Doetinchem via de volgende standpunten:

1. Betrokkenheid van de burger en recht op inspraak, directe democratie
2. Eigen inbreng en verantwoordelijkheid
3. Evenwicht tussen vrijheid en solidariteit
4. Vrije economie, met overheidsbemoeienis waar natuurlijke hulpbronnen uitgeput raken, het milieu wordt aangetast of sociale onrechtvaardigheden ontstaan
5. Onderling respect en mededogen
6. Evenwicht tussen zelfredzaamheid en hulp
7. Bereidheid tot samenleven
8. Respect voor de natuur en natuurlijke hulpbronnen

Bestuurlijke vernieuwing

D66 verzet zich tegen een regenteske bestuursstijl. De politiek stelt regels waar dat moet en laat vrijheid waar dat kan. De samenleving moet voorwaarden scheppen waardoor burgers vertrouwen in elkaar kunnen en willen hebben, thuis en op straat. De overheid waarborgt de rechtsstaat en de openbare orde, omdat een democratie alleen goed kan functioneren als de veiligheid van individuen gegarandeerd is.

De (lokale) overheid moet betrouwbaar en controleerbaar zijn. Haar integriteit en het ontbreken van vooringenomenheid moeten boven elke twijfel zijn verheven. Het is niet alleen aan de overheid om de nodige voorzieningen te realiseren, dat is een verantwoordelijkheid van de hele samenleving. Initiatieven van burgers, van hun organisaties en van de markt zijn nodig en gewenst; ingegeven door sociale betrokkenheid en gestimuleerd door economische motieven.

De hedendaagse burger wordt steeds mondiger en is steeds meer gericht op zijn eigen welzijn. De belangstelling voor politiek en bestuur neemt af. Buiten redenen die gelegen zijn in de eigen prioritering zorgt ook de houding van de overheidsorganen hiervoor. Te vaak ervaren burgers nog dat het gemeentebestuur niet naar hen luistert en beslissingen over hun hoofden heen neemt. D66 Doetinchem vindt het de taak van de lokale overheid om ervoor te zorgen dat inwoners van Doetinchem zoveel mogelijk bij het bestuur van hun stad, hun dorp en hun wijk betrokken worden.

Daarom wil D66 Doetinchem een bindend referendum mogelijk maken bij daarvoor in aanmerking komende onderwerpen. Een referendum zorgt ervoor dat burgers, doordat ze zelf een oordeel mogen vellen over bepaalde zaken, worden gestimuleerd om een mening te vormen en deel te nemen aan discussies.

Ook het inspraakrecht bij raadsvergaderingen staat D66 Doetinchem voor. Op dit moment kunnen burgers wel inspreken bij commissievergaderingen, maar nog niet bij de raadsvergaderingen. Naast het inspraakrecht moet dan ook duidelijk worden gemaakt wat de gemeenteraad met de input van burgers doet.

Nu wordt vaak als argument tegen een dergelijk inspraakrecht aangevoerd dat in de raadsvergadering, het stadium van de besluitvorming, burgers geen reële invloed meer zouden hebben, aangezien de fracties dan toch al een standpunt hebben ingenomen. In dat geval is de raadsvergadering niet meer dan een rituele dans en is er eens te meer reden om de structuur van de commissievergadering aan te passen.

D66 wil actief bevorderen dat in Doetinchem met betrekking tot de burgerparticipatie gewerkt wordt volgens de tien richtlijnen in de participatiewijzer van de Nationale Ombudsman.

In de huidige organisatie van het gemeentebestuur in Doetinchem spelen de raadscommissies een belangrijke rol in het voorbereiden van onderwerpen die op de agenda van de raadsvergaderingen staan. De commissies worden gevormd door raadsleden die advies uitbrengen aan de raad. D66 Doetinchem wil in de komende raadsperiode de leden van de commissies niet meer volledig laten bestaan uit raadsleden maar uit door de verschillende fracties voorgedragen personen, raadsleden of leden van de kandidatenlijst van de fractie. In de huidige structuur kan het namelijk voorkomen dat raadsleden zichzelf adviseren over allerhande onderwerpen. Volgens D66 Doetinchem kan de dichtgetimmerde betutteling van de lokale overheid bestreden worden door het instellen van een (democratiserings) commissie voor het merendeel bestaande uit niet-raadsleden met de opdracht gevraagd en ongevraagd voorstellen te doen.

Ook de rol van de Griffie kan wat D66 Doetinchem betreft actiever. De Griffie zou kunnen doorgroeien naar een orgaan dat faciliterend richting de gemeenteraad optreedt, waarbij zij zelf ook initiatief neemt om de raad te adviseren bepaalde onderwerpen op te pakken, de raad opmerkzaam maakt op zaken en gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt over raadsvoorstellen. Achter de schermen vervult de Griffie deze rol al, D66 wenst ook hier transparantie en wil deze rol zichtbaar maken.

Ambtelijke conflicten die hierdoor zouden kunnen ontstaan moeten voorkomen worden door een duidelijk reglement.

De kwaliteit van de gemeenteraad, die van de inwoners van Doetinchem het vertrouwen heeft gekregen om vier jaar voor hun stad te zorgen, moet buiten kijf staan. De huidige problemen kunnen niet duurzaam worden opgelost wanneer raadsleden zelf niet aan ontplooiing werken. D66 Doetinchem wil dat het beschikbare budget voor scholing van raadsleden ook daadwerkelijk voor dat doel gebruikt wordt. Het aanbieden van een scholingsprogramma zou een bijkomende taak voor de Griffie kunnen worden.

Kortom, D66 Doetinchem wil een helder, slagvaardig, fatsoenlijk en integer gemeentebestuur en wij willen dat bereiken door de controlebaarheid en het democratisch niveau van het gemeentebestuur te optimaliseren. Dus niet alleen vragen om input van de burgers, maar ook door jaarlijks verantwoording af te leggen over bereikte resultaten.

Onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. Onderwijs is de beste garantie voor verdere ontwikkeling zowel persoonlijk, maatschappelijk als ook economisch.

Onderwijs is ook een voorwaarde voor het ontwikkelen van je eigen kracht, de eigen kracht van mensen waar D66 op vertrouwt. Iedereen moet gelijke kansen krijgen op goed onderwijs. Maar mensen hebben verschillende talenten en capaciteiten en daarom moet er ruimte zijn voor maatwerk in het onderwijs. Het onderwijs moet een brede basis bieden aan leerlingen en studenten.

De school is een belangrijke plek voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Onderwijs draagt bij aan burgerschapsvorming en maakt leerlingen bewust van democratische normen en waarden. Naast algemeen vormend is onderwijs ook beroepsopleidend. D66 Doetinchem pleit voor beroepsopleidingen die goed aansluiten bij de arbeidsmarktbehoefte in de regio.

Basis onderwijs en voortgezet onderwijs

Natuurlijk worden de grote wijzigingen in het onderwijs in Den Haag genomen, maar we kunnen wel degelijk op lokaal niveau veel betekenen voor duurzaam onderwijs.

De gemeente is wettelijk verplicht zorg te dragen voor goed openbaar onderwijs. De laatste jaren is het bestuur van het openbaar onderwijs verzelfstandigd, en heeft de gemeente nog slechts een controlerende taak. Maar het dagelijkse bestuur uit handen geven ontslaat de gemeente niet van haar verantwoordelijkheid als toezichthouder. D66 Doetinchem wil in de komende raadsperiode een serieus toezichthouder zijn, zonder de vrijheid van scholen sterk te beperken of uitgebreide schriftelijke verantwoordingen te vragen.

Ook heeft de gemeente een wettelijke verplichting voor de onderwijshuisvesting voor scholen in het Primair en Voortgezet Onderwijs. D66 Doetinchem wil zorgdragen voor een prettige en vooral gezonde leer- en werkomgeving voor leerlingen en leerkrachten. Speciale aandacht hierbij verdient het binnenklimaat op scholen en de veiligheid rond de toegangswegen van de school. Reeds in de planfase voor scholen moet een parkeer- en verkeersanalyse worden gemaakt, voor bestaande scholen wil D66 Doetinchem deze analyse zo snel mogelijk doen maken. Aan die analyses moeten uitvoeringsmaatregelen verbonden worden waardoor onaanvaardbare risico's voor scholieren in hun dagelijkse woon/schoolverkeer weg worden genomen.

D66 Doetinchem is een groot voorstander van de brede school. De brede school combineert onderwijs met bijvoorbeeld buitenschoolse

opvang, sport, cultuur, huiswerkbegeleiding en/of welzijnsinstellingen. Deze initiatieven moeten, wat D66 betreft, door de gemeente ondersteund worden.

Beroepsonderwijs

Op het Graafschap College in Doetinchem wordt een breed scala beroepsopleidingen op MBO niveau aangeboden. Op HBO niveau is het Iselinge met opleidingen tot leraar basisonderwijs de enige onderwijsinstelling. In de regio is behoefte aan meer HBO'ers en universitair afgestudeerden die hier komen werken. D66 Doetinchem wil alle opties onderzoeken die mogelijk zijn om meer hoger opgeleiden naar de regio te trekken. Het aanbieden van meer HBO opleidingen kan hier deel van uitmaken.

Hoogwaardig beroepsonderwijs is gebaat bij een goede aansluiting van de opleiding op vervolgopleiding en van de opleiding op de praktijk. Stages en leerwerktrajecten zijn daarvoor essentieel. VMBO-leerlingen en MBO- en HBO-studenten krijgen hierdoor beter zicht op waar ze voor leren; de uitval zal daardoor lager worden. Deze praktijklessen moeten dan ook door de scholen worden georganiseerd, in samenwerking met studenten en bedrijven. Een goed voorbeeld hiervan zijn de leerling-bouwplaatsen. Hier wordt al in de aanbesteding meegenomen dat bij de bouw leerlingen stageplaatsen of leerwerkplaatsen aangeboden moeten worden. Vergelijke initiatieven zijn wat D66 Doetinchem betreft ook in andere branches mogelijk.

Schooluitval

Voor alle vormen van onderwijs geldt dat in Doetinchem de voortijdige schooluitval laag is. Dit betekent echter niet dat we achterover mogen leunen. Veel aandacht zal nodig zijn om dit lage peil te handhaven. De opdracht hiertoe ligt in eerste instantie bij de scholen zelf. De gemeente is betrokken via de leerplichtambtenaren en het meldpunt schoolverlaters. Regionale initiatieven als Jouw Unit waarin al deze partijen samenwerken om voortijdig schoolverlaten te voorkomen worden door D66 ondersteund.

Jeugd

De jeugd heeft de toekomst. Het wordt in de politiek makkelijk geroepen, maar vaak wordt vergeten dat de jeugd zelf toch vooral voor vandaag leeft. En wat bieden wij 'de jeugd van tegenwoordig' vandaag?

Een blik in de kranten levert vaak een negatief beeld van vooral de jongeren. Ze hangen, ze vernielen, ze stoppen met school, kortom vaak deugt er niet veel van en worden oplossingen gevonden in de vorm van toezicht, hardere aanpak en nieuwe verboden.

D66 wil de jeugd weer de ruimte geven die zij verdient. Elk kind moet zichzelf kunnen ontplooiën tot een individu met een eigen wil en in staat zijn tot eigen oordeelsvorming. Daar ligt de grondslag van de sociaal-liberale samenleving, de ontplooiingsmaatschappij die D66 voor ogen heeft.

In een ontplooiingsmaatschappij is onderwijs een essentiële voorwaarde voor het ontwikkelen van de eigen kracht van mensen. D66 Doetinchem wil dat elk kind toegang krijgt tot het voor hem/haar meest geschikte onderwijs (zie Onderwijs)

In de afgelopen twintig à vijftientwintig jaar is ten gevolge van bezuinigingen en veranderde maatschappelijke opvattingen een groot deel van de club- en buurthuizen in stadswijken en dorpen gesloten. D66 pleit niet voor terugkeer van het klassieke club- en buurthuiswerk; echter de voorziening op zich, losgezongen van het oude hulpverleningskarakter, biedt uitkomst voor de in veel wijken en dorpen door jongeren gemiste eigen plek: de hang- en praatplek, de huiswerkplek, het gamehol en de sleutelwerkplaats; kortom de plek om zelf tot ontwikkeling te brengen met vooral ruimte en impuls voor eigen idee en initiatief.

D66 heeft oog voor de diversiteit van de jeugdcultuur. Want ook het Bureau Bijbaan, de Firma Goedbedacht! (budget verdienen voor het uitwerken van geniale plannen) en het realiseren van faciliteit voor de vooropleidingen kunstacademie, -conservatorium en -theater zijn voor D66 elementair voor succesvol jeugd beleid in de gemeente Doetinchem.

Het is het onderzoeken waard of gemeentelijk beleid kan bijdragen aan impulsen om jongeren zelf festivals (muziek, theater, gaming, hiphop en skateboarding) en activiteiten te laten organiseren en ontplooiën. Nauw contact en goede samenwerking met en tussen diverse scholen en opleidingen kan en moet worden gestimuleerd.

Gemeentelijk jeugd beleid dient vooral gericht te zijn op jeugd zelf en op de levende jeugdcultuur.

In het dorp en de stad waar ruimte en gelegenheid bestaat voor eigen initiatieven, uitingen, voorkeuren en ontwikkelingsmogelijkheden, wordt door jongeren graag gewoond en geleefd. Dat is voor D66 uitgangspunt.

Jeugdzorg – Centrum Jeugd en Gezin

Er zijn in Nederland geen volledig betrouwbare gegevens over de behoefte van ouders en kinderen aan opvoed- en opgroei-ondersteuning en aan vormen van geïndiceerde zorg. Er zijn wel schattingen gemaakt van het gebruik van zorg op enig moment. Die schattingen wijzen uit dat ongeveer 85% van de jongeren opgroeit zonder (noemenswaardige) moeilijkheden. Van de 15% die wel te maken heeft met opvoed- of opgroei-problemen is een groot deel geholpen met lichte vormen van hulp. Een klein percentage van de jongeren (5%) komt in aanmerking voor gespecialiseerde vormen van hulp waarvoor een indicatie nodig is.

D66 Doetinchem pleit voor een integrale aanpak van de jeugdzorg. Oplossingen voor de problemen in de jeugdzorg zien wij primair in het optimaliseren van de inzet van de beschikbare vormen van hulpverlening. De samenhang in het aanbod moet onder gemeentelijke regie tot stand komen, als onderdeel van de algemene gemeentelijke verantwoordelijkheid voor een samenhangend jeugdbeleid.

Het speelveld van de jeugdzorg is te vol en dat leidt tot afstemmings- en aansluitingsproblemen. D66 is een groot voorstander van de komst van het Centrum Jeugd en Gezin. Hier moeten alle kinderen en ouders terecht kunnen voor informatie en diensten, zoals jeugdgezondheidszorg en ondersteuning bij opgroei- en opvoedingsproblemen. Er dient wel voor gewaakt te worden dat het CJG geen bureaucratische laag wordt. D66 Doetinchem wil dat binnen het CJG zodanig wordt samengewerkt dat de jongere dit merkt door een snellere verwijzing, antwoord op vragen en een adequaat aanbod.

De eigen kracht van de jeugd

Eén van de vijf richtingwijzers van D66 luidt: *Vertrouw op de eigen kracht van mensen*. D66 Doetinchem wil de komende raadsperiode met name vertrouwen op de eigen kracht van de jeugd. Jongeren weten vaak heel goed wat ze willen en kunnen. Eigen initiatieven van de jeugd moeten weer de ruimte krijgen. Geen betutteling en opleggen van allerlei verboden, maar eigen initiatief stimuleren en faciliteren, dat moet de rol van de overheid, in dit geval de gemeente, zijn.

De jongerenraad die in december 2008 in Doetinchem is geïnstalleerd zou, bij in aanmerking komende ontwerpen, naast het adviseren van de gemeenteraad ook stemrecht moeten krijgen.

Jeugdwerkloosheid

In 2009 is de jeugdwerkloosheid in de regio bijna twee keer zo hoog als in 2007. Het meest getroffen zijn de mensen die hun beroepsopleiding ongediplomeerd afbraken om geld te kunnen gaan verdienen. Zonder diploma is het echter erg lastig om nieuw werk te vinden. Tijdens de periode dat deze jongeren wel werk hadden hebben ze ervaringen opgedaan die zij in een volgende baan goed kunnen gebruiken. Deze ervaringen kunnen zij laten vastleggen in een ervaringscertificaat. Door het volgen van een aanvullend opleidingstraject op maat kan dit leiden tot een volledig MBO of HBO diploma. Hierdoor nemen de mogelijkheden om opnieuw werk te vinden alleen maar toe. D66 Doetinchem ondersteunt bestaande initiatieven als Opleiding en Beroep Achterhoek om dit mogelijk te maken.

D66 Doetinchem heeft met dit hoofdstuk een aantal 'jeugdspecifieke' onderwerpen behandeld. Maar vrijwel elk beleidsterrein heeft te maken met jongeren. D66 Doetinchem vindt een integraal jeugdbeleid een voorwaarde voor duurzaam jeugdbeleid. Integraal beleid moet leiden tot minder bureaucratie, sneller handelen en meer ruimte voor professionals en jeugd.

Economie en ondernemen

De gemeente Doetinchem heeft te maken met de gevolgen van een voorlopig aanhoudende financiële en economische crisis. De financiële crisis lijkt door de uitgebreide ondersteuningsmaatregelen van overheden en centrale banken (voorlopig) onder controle te zijn. De economische crisis ontwikkelt zich echter nog steeds waardoor de werkloosheid oploopt, de consumptieve bestedingen afnemen en de algemene bedrijvigheid als gevolg van verminderde vraag afneemt. De gevolgen van deze economische crisis gaan natuurlijk niet aan de gemeente Doetinchem en de regio voorbij en laten zich voelen in een afnemende economische activiteit. De afname van de economische activiteit binnen de gemeente zal beperkt zijn omdat veel van de activiteiten een regionaal karakter hebben en niet product-export gerelateerd is waar men te maken heeft met toenemende concurrentie uit opkomende landen als China en India.

Doetinchem is een regionaal economisch centrum met een relatief hoge concentratie aan economische activiteiten. Bijna 30.000 mensen (veelal uit Doetinchem en directe omgeving) werken in Doetinchem, veel regionaal dienstverlenende instellingen zijn gehuisvest in Doetinchem (ziekenhuis, scholen, belastingdienst, etc.) en veel industrie is gehuisvest binnen de gemeentelijke grenzen. Het economische beleid van de gemeente Doetinchem moet gericht zijn op versterking van de positie van economisch regionaal centrum en het creëren van de juiste voorwaarden voor de ontwikkeling van nieuwe economische bedrijvigheid.

De gemeente Doetinchem zal, als gevolg van haar leidende positie als regionaal economisch centrum in samenwerking met de omliggende gemeentes, een zodanig economisch beleid moeten voeren dat de regio als geheel zich presenteert als een aantrekkelijke vestigingsplaats voor het ontwikkelen van bedrijvigheid en haar positie als regionaal centrum gewaarborgd is.

De nieuwe economische werkelijkheid leert dat veel (massa) productie-gerelateerde activiteit verdwijnt naar landen in o.a. Azië en dat heeft gevolgen voor de aard van de economische activiteit binnen de regio. Op termijn zal het voor traditioneel ontwikkelde productiebedrijven met verhandelbare producten steeds moeilijker worden te concurreren met landen als China en India en zullen dan ook verdwijnen. Nieuwe activiteiten zullen deze plaats moeten innemen.

Geografisch ligt Doetinchem ingeklemd tussen de economische centra Knooppunt Arnhem-Nijmegen (KAN), Twente en Deventer-Zutphen.

Deze economische centra kenmerken zich door de aanwezigheid van hoger onderwijs en de aanwezigheid van ontwikkelde high-tech industrie. De gemeente Doetinchem moet niet concurreren met deze centra maar aansluiting zoeken en zich regionaal concentreren op de traditioneel aanwezige relatie met het platteland. Ontwikkeling van het platteland moet hand in hand gaan met de ontwikkeling van de bedrijvigheid binnen de gemeente Doetinchem en binnen de regio. Speerpunten zijn diversificatie van de agrarische activiteit, verdere ontwikkeling van toerisme, behouden van werkgelegenheid en het garanderen van levenskwaliteit binnen de regio. Dit laatste punt is met name van belang omdat de demografische ontwikkeling aangeeft dat jonge mensen vaak wegtrekken uit de omgeving. Het creëren van regionale woon- en werk mogelijkheden voor jonge mensen is daarbij van belang. Gezien de geografisch ligging van de gemeente Doetinchem is aandacht nodig voor de verdere ontwikkeling van de infrastructuur, met name de verbindingen met Twente (A18), Knooppunt Arnhem-Nijmegen (A12) en Deventer/Zutphen verdienen hier aandacht.

D66 wil zich inzetten voor een goed openbaar vervoer in Doetinchem. Voor een stadsbusdienst die ook de wijken de Huet en Dichteren, waar meer dan de helft van de bevolking van Doetinchem woont, bestrijkt. Een bus, die rijdt met voldoende frequentie en ook 's avonds na 21.00 uur en op zondag.

Goed openbaar vervoer maakt van Doetinchem een moderne stad, aantrekkelijk als vestigingsplaats, ook voor bijvoorbeeld gepensioneerden uit de Randstad en voor hoger opgeleide werknemers met jonge gezinnen.

Om de economie te stimuleren moet de gemeente, naast al bestaande, een aantal maatregelen nemen dan wel intensiveren. Daarmee valt te denken aan het aantrekken van bedrijven, het vitaliseren van oude bedrijfsterreinen, en huisvesting en begeleiding van startende ondernemers.

Het moet aantrekkelijker gemaakt worden om je als bedrijf te vestigen in Doetinchem. Dit betekent hulp bieden bij de aanmeldprocedure en zorgen dat de zaken rondom regelgeving zo soepel mogelijk laten verlopen. Als Doetinchem bedrijven binnen wil halen moet er ook ruimte voor bedrijven zijn. De oude bedrijfsterreinen dienen versneld te worden opgewaarderd, waarbij er voor gezorgd moet worden dat de prijzen niet te hoog stijgen door allerlei tussenschakels.

De kredietcrisis zal er voor zorgen dat met name laaggeschoolde en oudere werknemers moeilijk aan het werk kunnen komen. De gemeente moet ruimte bieden aan diegenen die eventueel met behoud van uitkering, als zelfstandige willen starten. Om de kans van de startende ondernemers te vergroten, moet er een door de gemeente geïnitieerde dienstenunit te zijn, met administratieve en

telefonische ondersteuning en het eventueel beschikbaar stellen van ruimten. Deze kan eventueel gedeeltelijk door de gemeente gesubsidieerd worden, uiteraard zal de ondernemer ook een bijdrage moeten betalen.

Werk en inkomen

Het tot wasdom laten komen en ontwikkelen van de kenniseconomie is voor D66 een centraal thema. De voedingsbodem daarvoor wordt gevormd door de kwaliteit van het onderwijs en de vorming en ontwikkeling van ieder afzonderlijk individu.

Credo is dan ook dat onderwijs getalenteerdheid handen en voeten geeft en dat talent alle ruimte dient te krijgen om zinvolle, maatschappelijk relevante en creatieve ideeën waar te maken.

Veronderstelling daarbij is bij uitstek dat onderwijs en competentieontwikkeling bijdragen aan de mate waarin het individu greep heeft op, en verantwoordelijk is voor, het eigen bestaan en de omgeving.

D66 kiest principieel voor het idee van de maakbare samenleving, waarin ruimte bestaat voor initiatief; voor vormgeving en ontwikkeling, maar ook voor doordachte zorg voor diegene die daartoe niet of minder in staat is.

D66 wil inspireren en ruimte bieden aan ook het ondernemende individu, dat een eigen onderneming wil starten, ontwikkelen of behouden en uitbreiden. Dit, door kritisch bestaande wet- en regelgeving op relevantie te toetsen en waar mogelijk door regels te verminderen en administratieve lasten te verlichten.

Een economisch bloeiende, creatieve omgeving is van en voor alle inwoners een groot goed. Voorwaarden voor het verbeteren van de aantrekkingskracht van gemeente en regio voor bedrijven, zijn een goede infrastructuur, een gezonde arbeidsmarkt en een goede bereikbaarheid.

D66 beoogt dit met verbetering van de aansluiting tussen het VMBO en het bedrijfsleven, maar ook met uitgekend en efficiënt openbaar vervoer.

Goede busverbindingen en de totstandkoming van een lightrailverbinding tussen de Achterhoek en Arnhem, worden door D66 cruciaal geacht voor de economische positie van onze gemeente en omliggende regio.

In het kader van en de vormgeving aan lokaal werkgelegenheidsbeleid, hecht D66 Doetinchem eraan om rechtstreeks appèl te doen op die inwoners zelf, op wie dergelijk beleid zich dient te richten. Wij zijn van mening dat ook de tot op heden minder kansrijke inwoners nadrukkelijk uitgenodigd dienen te worden om met eigen idee en eigen initiatief als leidraad, (meer) grip op de persoonlijke leefomstandigheden te (her-) krijgen. Hoewel het lijkt op een contradictio in terminis biedt wellicht het oprichten van een gemeentelijk loket "Ik doe het zelf!!" soelaas.

Van gemeentelijk beleid dient namelijk de impuls uit te gaan voor de totstandkoming van sec individuele om- en bijscholingstrajecten op

basis van door betrokkenen zelf gemaakte plannen en persoonsgebonden budget; eventueel actieve ondersteuning bij de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden en, in samenhang daarmee, het starten van eigen ondernemingen.

Werk en inkomen vormen in de hiervoor geschetste context voor D66 cruciale centrale economische aandachtspunten die de gemeentegrens overstijgen.

D66 pleit dan ook voor nadrukkelijk regionale aanpak en samenwerking en:

- ziet brood in de oprichting van een regionale Development Board, waarin interessante Achterhoekers een denktank vormen om, binnen veronderstelde kaders, een verantwoorde, duurzame visie op de Achterhoekse economie te ontwikkelen;
- samenwerking bij de versnelde aanleg en uitbreiding van het glasvezelnet om aan zowel de inwoners als aan de kennisindustrie een innovatieve habitat te bieden;
- voelt voor oprichting van een “innovatieloket” en daaraan gelieerd voor het periodiek uitschrijven van een innovatiewedstrijd, waarmee budget en ruimte gewonnen kan worden om slimme ideeën ten uitvoer te brengen en Doetinchem als innovatieve gemeente te profileren,
- maar wil zeker ook ruim baan bieden aan de kleinschalige leveranciers van streek- en biologische producten die op de markten een belangrijke aanvulling op het winkelaanbod bieden.

Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke ordening gaat over hoe wij, in Doetinchem, de beschikbare ruimte inrichten. Ruimtelijke ordening is een integrale kijk op de ontwikkeling van de omgeving; wonen, werken, recreëren en verkeer zijn als ruimtelijke activiteiten nauw met elkaar verweven en moeten in onderling verband worden bekeken. D66 Doetinchem vindt deze integrale aanpak van de ruimtelijke ordening essentieel; daarnaast willen wij op dit terrein ook hard werken aan duurzaamheid. Duurzame ruimtelijke ordening is een integrale aanpak waarin ecologische, economische en sociale belangen bij elkaar komen voor een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder de behoeften van toekomstige generaties in gevaar te brengen.

Eigen identiteit

D66 Doetinchem gelooft niet dat ruimtelijke ordening het speelveld of het speelterrein is van deskundigen en dat u als bewoner slechts deel kunt nemen als het spel al is gespeeld, als de plannen al zijn gemaakt. Wij geloven in participatie aan de voorkant, zodat bewoners in een vroeg stadium meedenken over de inrichting van bestaande en nieuwe leefomgevingen.

Voor de gemeente Doetinchem moet een structuurplan (in nauwe samenwerking met bewoners) opgesteld worden waarin de ruimtelijke ordening in hoofdlijnen is uitgewerkt. De structuurvisie “De Schil”, die geldt voor het centrumgebied en de directe omgeving, zal hierin opgenomen worden.

Het structuurplan wordt dan leidraad voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente waarbij voor D66 Doetinchem voorop staat dat wijken en/of dorpen zoals Wehl en Gaanderen hun eigen identiteit moeten kunnen behouden.

Bewoners van wijken/dorpen moeten voor de inrichting van hun leefomgeving veel vrijheid krijgen, de kaders voor de ruimtelijke ordening staan in het structuurplan, binnen die kaders moeten bewoners zelf kunnen beslissen.

Centrum van de Achterhoek

Doetinchem zal haar positie als centrum van de Achterhoek moeten consolideren en uitbouwen. Het voorzieningennet moet divers en aantrekkelijk blijven. De binnenstad speelt daarin een centrale rol. D66 Doetinchem wil, samen met de middenstand en bewoners van de binnenstad plannen maken om de centrumfunctie van Doetinchem te optimaliseren. Ook deze plannen moeten integraal en duurzaam zijn en in nauwe samenwerking met alle betrokkenen worden opgesteld en uitgevoerd.

Wonen

Doetinchem blijft een aantrekkelijke gemeente om te wonen. Haar karakter van een veilige en groene omgeving waarin het goed wonen is blijft het uitgangspunt en moeten we in de toekomst bewaken.

D66 Doetinchem vindt het niet reëel om in te zetten op een almaar doorgaande groei en daarmee nieuwbouw van nieuwe woonwijken. Naar aanleiding van de huidige economische crisis en de dalende inwonersaantallen voor Doetinchem verwachten wij dat consolidatie of zelfs krimp het uitgangspunt moet zijn. De woningbehoefte moet onderzocht worden en bouw van nieuwe woningen moet plaatsvinden vanuit de vraag.

Eigen bouwinitiatieven van burgers of groepen van burgers willen wij waar mogelijk ondersteunen. D66 Doetinchem wil daartoe een bouw-informatieloket openen waarin particulieren door de gemeente worden voorgelicht en daadwerkelijk worden begeleid tijdens het bouwtraject. Duurzame bouwinitiatieven, zowel bij nieuwbouw als bij renovatie, kunnen bij D66 Doetinchem op veel steun rekenen.

Duurzame bouw maakt zaken meer complex en kost meer inspanning, inzet, durf, uithoudingsvermogen en soms ook meer geld. Maar er wordt ook meer terug verdiend. Meer tevreden bewoners, meer eigen beheer door bewoners, minder energieverbruik, minder mobiliteit, meer ruimtelijke kwaliteit en meer toekomstwaarde.

Wij zien dat de toepassing van duurzame energiebronnen als zonne-energie, windenergie, warmte/koude opslag etc. stagneert. D66 Doetinchem wil binnen onze gemeentelijke mogelijkheden het gebruik van duurzame energiebronnen stimuleren en we zullen dat met de partners zoals woningbouwcoöperaties en ontwikkelaars nader onderzoeken welke knelpunten zij ervaren en welke creatieve oplossingen samen met de partners bedacht en uitgevoerd kunnen worden.

Bedrijvigheid

Wij willen bedrijvigheid de ruimte geven voor haar ontwikkeling. Dit mag echter niet gepaard gaan met een verdere opsoupering van onze schaarse ruimte. Wij vinden dat er een continue monitoring moet plaatsvinden van de ontwikkelingsruimte voor bedrijven. Uitgangspunt moet zijn dat nieuwe bedrijvigheid in principe op bestaande bedrijventerreinen en in vrijstaande bedrijfsgebouwen moet plaatsvinden. Het bedrijf moet zelf aantonen dat voor haar ontwikkeling geen geschikte ruimte of gebouw op de bestaande bedrijventerreinen te vinden is, voordat nieuwbouw buiten de bestaande bedrijventerreinen afgewogen kan worden.

Welstand

D66 Doetinchem wil het welstandstoezicht opheffen. Wanneer plannen van bewoners vallen binnen het voor het gebied geldende beeldkwaliteitsplan kan er via een versnelde procedure een bouwvergunning worden afgegeven. De welstandstoezicht vervalt en wordt vervangen door een beeldkwaliteitsplan per wijk of gedeelte van een wijk.

Recreatie

In de gemeente is het goed recreëren. Naast de groene ruimte weet de bewoner de sportfaciliteiten te waarderen. Ruimte voor voetganger en fietser moet gestimuleerd worden, dit moet in de integrale aanpak van de mobiliteitsvisie worden opgenomen.

D66 Doetinchem is een voorstander van het stimuleren van meer recreatieve ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld openluchtconcerten of wandelroutes (zie ook Kunst en cultuur).

Landbouw

De landbouw is in zijn uiterlijke verschijningsvorm bepalend voor de inrichting en de uitstraling van het buitengebied. In de afgelopen jaren zijn veel boerenbedrijven gestopt. Die tendens zal de komende jaren zeker niet stoppen. Naast steeds grotere bedrijven die zich vooral richten op het op een industrieelachtige wijze produceren van voedsel, dat vervolgens ver buiten het productiegebied wordt afgezet, is er steeds meer aandacht voor het duurzaam boeren. Boeren die boeren met het ritme van de seizoenen en op zoek gaan naar een afzetmarkt in de directe omgeving van het boerenbedrijf. D66 Doetinchem vindt dat een goede en bij de structuur van de Achterhoek passende ontwikkeling.

Een andere tendens die wij zien is het streven naar een divers aanbod van producten op het eigen boerenbedrijf zoals verkoop van de eigen producten aan huis, theeschenkerijen, wijnbouw, kleinschalige accommodatie en zorgboerderijen. D66 Doetinchem wil die kleinschalige en bij de Achterhoek passende ontwikkelingen stimuleren.

Groene Ruimte

De groene openbare ruimte zijn de longen van onze gemeente. De Kruisbergse Bossen en De Koekendaal zijn belangrijke groene gebieden die niet mogen worden aangetast. Verder verstening van die gebieden is uitgesloten. De groene ruimte van Doetinchem bestaat verder uit agrarisch gebied, dat als productiegebied veelal afgesloten is voor medegebruik. D66 Doetinchem wil onderzoeken op welke wijze de groene ruimte een meer actieve rol kan spelen bij het recreatief gebruik door de inwoners en recreanten.

Sociale cohesie

Sociale cohesie is een begrip uit de sociologie en bestaat uit drie dimensies, namelijk de mate waarin bewoners samenwerken in het creëren van welzijn, de mate van onderlinge solidariteit en tot slot de gevoelens van betrokkenheid. Sociale cohesie betekent eigenlijk niet meer dan sociale samenhang in de maatschappij, de binding die mensen voelen binnen hun gezin, buurt, verenigingsleven, werk, kerk, eigenlijk in alle lagen van hun leven.

Een goede sociale cohesie vergroot de zelfredzaamheid van mensen. Want wie kan rekenen op hulp van zijn of haar nabije omgeving - al gaat het om iets kleins als het buitenzetten van een vuilniszak - doet minder snel een beroep op professionele zorg. D66 is bij uitstek de partij die zelfredzaamheid van burgers hoog in het vaandel heeft staan. 'Vertrouw op de eigen kracht van mensen' is niet voor niets de eerste van de vijf richtingwijzers van onze partij.

Maar D66 Doetinchem ziet wel een rol voor de lokale overheid in het bevorderen van de sociale cohesie om daarmee de betrokkenheid en leefbaarheid van (dorpen en wijken in) Doetinchem te vergroten.

Door bijvoorbeeld wijkstructuurvisies te gebruiken waarbij de gemeenteraad de kaders voor de inrichting van een wijk stelt, waarna de bewoners van een wijk daarbinnen in alle vrijheid zelf hun wijk mogen vormgeven (zie Ruimtelijke ordening), wordt de samenwerking van bewoners in hun wijk vergroot. Maar ook een eenduidige en transparante organisatie en regelgeving van het openbaar bestuur (zie Bestuurlijke Vernieuwing) zorgt ervoor dat iedere bewoner van Doetinchem hieraan kan deelnemen en het kan controleren. Het is niet alleen aan de overheid om de nodige voorzieningen te realiseren, dat is een verantwoordelijkheid van de hele samenleving. Initiatieven van burgers, van hun organisaties en van de markt zijn nodig en gewenst; ingegeven door sociale betrokkenheid en gestimuleerd door economische motieven. En zelfs het stimuleren van een brede school (zie Onderwijs) en de gelijke kansen van alle inwoners om deel te nemen aan diverse sport- en recreatiemogelijkheden (zie Sport) verhogen gevoelens van betrokkenheid.

Openbare orde en veiligheid

Voor D66 is veiligheid een randvoorwaarde voor ontplooiing van mensen tot zelfstandige individuen, daarnaast is het ook een voorwaarde voor sociale samenhang en meedoen in de samenleving. Helaas kan veiligheid niet 100% worden gegarandeerd. Maar we kunnen proberen onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen. Dat kost doorgaans het minst en voorkomen is immers beter dan genezen.

Voordat allerlei maatregelen op het terrein van veiligheid worden genomen vindt D66 Doetinchem het van belang om een goed beeld te hebben van de veiligheidssituatie in Doetinchem. Deze veiligheidsanalyse moet een goed onderscheid geven tussen subjectieve en objectieve veiligheid, aangezien deze een andere benadering in preventie en aanpak vereisen. Samen met veiligheidspartners (politie, burgemeester en maatschappelijke organisaties) moeten de veiligheidsvraagstukken in een veiligheidsprogramma gedefinieerd worden. De vraagstukken moet geprioriteerd worden naar aanleiding van de vraag die uit de analyse naar voren is gekomen. Het programma moet periodiek worden behandeld in de gemeenteraad en moet de vorm krijgen van een openbaar contract waarin zowel de gemeente als de (externe) partners zich conformeren aan de richting en afspraken die daarin gemaakt worden. Daarmee wordt het veiligheidsbeleid ook zoveel mogelijk openbaar en transparant.

De onveiligheid en het geweld in met name het centrum van Doetinchem baart D66 ook grote zorgen. Om die reden pleiten wij, inmiddels met succes, voor integrale veiligheidsmaatregelen.

Ook op het gebied van veiligheid is D66 een voorstander van zelfredzaamheid. Daar waar mogelijk moeten inwoners en bedrijven zelf voor preventie zorgen, door het treffen van goede veiligheidsmaatregelen. Maar ook initiatieven als buurtpreventieteams en bedrijfsterreinen beveiliging worden waar nodig ondersteund. Een gevoel van onveiligheid is gebaseerd op angst. Soms terecht, soms niet. D66 is van mening dat angstgevoelens te vaak gevoed worden door een overheid die niet passende maatregelen treft. Maatregelen waardoor het lijkt of het onveilig is, terwijl dit niet het geval is. D66 is niet principieel tegen camera's of poortjes, meer blauw op straat, en andere maatregelen die er op gericht zijn de veiligheid te vergroten. Maar wij willen hier op gepaste wijze mee omgaan, en gevoelens van onveiligheid niet onbedoeld voeden. Daarnaast vindt D66 Doetinchem dat bij maatregelen als deze inbreuk op de privacy van mensen voorkomen moet worden.

Bij overlast door jongeren is D66 Doetinchem van mening dat eerst goed zicht nodig is van welke vorm overlast of criminaliteit sprake is, voordat allerlei maatregelen worden genomen. Soms is alleen sprake van rondhangende jeugd, dan is een goed gesprek vaak al voldoende. Soms gaat het om het beter afstemmen van bestaande voorzieningen. Bij ernstiger vormen van overlast of criminaliteit is samenwerking tussen politie, jeugdzorg, leerplicht en anderen nodig en een goed afgestemde individuele of groepsgerichte benadering. Het bij elkaar brengen van partners en afspraken maken over aanpak en terugkoppeling is in zo'n geval een regietaak van de gemeente.

D66 Doetinchem is niet tegen de verplaatsing van coffeeshop 't Rotterdammertje naar industrieterrein Verheulswede, mits het nieuwe onderkomen daadwerkelijk een veiliger omgeving biedt aan alle betrokkenen. D66 is voorstander van nadere regulering van drugsbeleid, op het gebied van onder andere teelt en voorraad van de coffeeshops. Regulering houdt niet in dat alles maar moet kunnen. Coffeeshops mogen niet in de buurt van scholen gevestigd zijn en geen verkoop aan jongeren onder de achttien. Uiteraard laat dit onverlet dat actieve voorlichting, vooral ook op scholen, over drugs- en alcoholgebruik erg belangrijk is.

Zorg

Gezondheidszorg voorziet in de fundamentele behoefte van ieder individu gezond te zijn, te blijven en zo volwaardig mogelijk aan de samenleving en het sociale leven te kunnen deelnemen. Omdat gezondheidszorg zo belangrijk is, is de toegankelijkheid van een goede basiszorg een onvervreemdbaar recht.

Gezondheidszorg heeft veel baten, maar is ook duur. D66 steunt het huidige overheidsbeleid dat zich niet langer uitsluitend richt op regulering van het aanbod, maar vooral op versterking van de positie van de patiënt en het sturen op resultaat via de vraag. Ook wat betreft het aanbieden van zorg, in welke vorm dan ook, is de overheid er voor de burger en niet andersom.

De gemeente is wettelijke verantwoordelijk voor een steeds groter wordend deel van de zorg. Middels de Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO 2007) is de gemeente verantwoordelijk voor ondersteuning van mensen die hulp nodig hebben in het dagelijkse leven. Het gaat hierbij om hulp bij het huishouden en voorzieningen, zoals een rolstoel of woningaanpassing. Sinds 1 januari 2009 komen mensen met een lichte beperking niet meer in aanmerking voor hulp via het AWBZ, maar zijn zij ook aangewezen op hulp vanuit hun eigen gemeente. D66 Doetinchem pleit voor een duidelijke visie op de WMO waarbij we in de eerste plaats de zelfredzaamheid van mensen willen ondersteunen. Daarnaast willen we bij de toedeling van middelen uitgaan van de vraag, de bureaucratie verminderen en de klantvriendelijkheid bevorderen. Om de belangen van de gebruikers van de WMO te behartigen wil D66 Doetinchem een WMO Gebruikersraad oprichten (in nauwe samenwerking met belanghebbenden). De Gebruikersraad adviseert, gevraagd en ongevraagd, het college van B & W en de raad over het functioneren van de WMO.

De klantgerichte houding die D66 Doetinchem voorstaat ten aanzien van de WMO, willen wij ook aannemen bij het zorgbeleid voor specifieke doelgroepen als ouderen en gehandicapten. Om voldoende zicht te krijgen en te houden op de voortdurend veranderende zorgbehoeften van ouderen, stelt D66 voor dat de gemeente met enige regelmaat onafhankelijk onderzoek laat verrichten naar de wensen en behoeften van ouderen. Denk hierbij aan ouderen zelf, aan ouderenorganisaties, regionale en lokale zorgaanbieders, de zorgkantoren (de AWBZ- of Ziektelastpremiegefinancierde zorg). Op die manier heeft de gemeente gegevens in handen om het lokaal sociaal ouderenbeleid periodiek te evalueren. De visie van D66 op ouderenzorg is gestoeld op de wens van veel ouderen dat zij zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen.

Initiatieven voor de vergroting van de zelfredzaamheid van ouderen zullen door D66 Doetinchem van harte gesteund worden.

De wijze waarop minder valide mensen en valide mensen willen functioneren in de samenleving verschilt niet wezenlijk. Vooral waar het gaat om passende huisvesting, toegankelijkheid van openbare gebouwen en inrichting van de openbare ruimte, heeft de gemeente een belangrijke rol te spelen. D66 vindt dat de gemeente de gehandicapten organisaties actief bij alle plannen moet betrekken. Voorbeeld zijn in andere gemeenten de ontwikkelde Kangoeroe woningen, dit zijn huurwoningen met een bijgebouw waarin een gehandicapt familielid zorg kan ontvangen via een persoonsgebonden budget.

Er is binnen de zorg veel te winnen met preventie. Wanneer de gang naar de zorg vermeden kan worden bespaard dit kosten en druk op het toch al zwaar belaste zorgsysteem. D66 Doetinchem wil dat er effectieve preventieprogramma's worden ontwikkeld en uitgevoerd, gericht op hart- en vaatziekten, obesitas, verslaving en overmatig alcoholgebruik.

Preventie betekent zeker ook gezond gedrag voor mensen gemakkelijker maken. Ongezond gedrag is niet iets van het individu alleen. De overheid kan een gezonde keuze gemakkelijker maken door wetgeving, voorlichting en prijsbeleid. D66 Doetinchem wil dat Doetinchem een leefomgeving biedt die gezond is en uitdaagt tot bewegen, maar ook willen we gezonde (lokale) producten makkelijker beschikbaar maken, zorgen voor voldoende mogelijkheden om te sporten en werken aan armoedebestrijding.

Sport

Sport is een belangrijk onderdeel van de moderne maatschappij. Niet alleen een vrijetijdsbesteding, maar een beproefd middel om vele doelen te bereiken. In een veelal zittende maatschappij is het essentieel om te sporten voor een goede gezondheid en is sporten een belangrijke voorwaarde om gezond oud te worden. Maar sporten leert kinderen ook samen te werken en biedt aan alle deelnemers een overdracht van geldende normen en waarden.

Meedoen aan sport, individueel of bij een sportvereniging voorkomt zelfs criminaliteit en bevordert de werkgelegenheid.

D66 is een voorstander van een integrale aanpak van het sportbeleid. De raakvlakken van dit terrein met jeugdbeleid, ouderenbeleid, gezondheidszorg, welzijn, recreatie, ruimtelijke ordening en onderwijs zijn overduidelijk aanwezig. Binnen het CJG en de brede school zal in samenwerking met de betreffende sportinstellingen gewerkt moeten worden aan een gezamenlijke aanpak van sportbevordering.

Vooraf de scholen moeten veel meer het accent leggen op sport. Want ook op dit terrein geldt: "jong geleerd is oud gedaan". De gemeente Doetinchem staat op de lijst om vanaf 2010 te kunnen beginnen met De Impuls, een initiatief van het rijk. De Impuls brede scholen, sport en cultuur bestaat uit het aanstellen van een zogenaamde combinatiefunctionaris, iemand die de integrale aanpak van sport en cultuur op scholen en verenigingen coördineert en vormgeeft. Met die integrale aanpak moet het sport- en cultuuraanbod in het onderwijs worden uitgebreid, moet de maatschappelijke functie en de inzet van sportverenigingen voor het onderwijs en de wijk worden versterkt en moet de jeugd vertrouwd raken met diverse kunst- en cultuurvormen. D66 Doetinchem steunt dit initiatief van harte en zal in de komende raadsperiode dit zeker steunen.

Ook pleit D66 Doetinchem voor de oprichting van een jeugdsportfonds in Doetinchem. Het jeugdsportfonds is een stichting die werkt in een samenwerkingsverband van sportverenigingen en sponsoren volgens landelijke richtlijnen werken. Via intermediairs (bv medewerkers CJG, contactpersoon brede school) kunnen kinderen worden aangemeld en kan geregeld worden dat voor een kind het contributiegeld en bijvoorbeeld de sportkleding of –attributen worden betaald.

Breedtesport is bij uitstek een middel tot preventie en participatie. Sport moet gestimuleerd worden, ongeacht leeftijd of functiebeperking. De weg naar bijvoorbeeld aangepast sporten moet voor een ieder makkelijk te vinden zijn.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur moet een serieuze plek gaan innemen in een duurzaam Doetinchem. Met een duidelijke visie en gedefinieerde kaders wil D66 Doetinchem meer aandacht, investeringen en vooral meer mogelijkheden geven aan de ontwikkeling van nieuwe en aan succesvolle bestaande initiatieven.

D66 Doetinchem wil een lang houdbare toekomstvisie voor het beleid op het terrein van kunst en cultuur. Hierin willen we aangeven hoe we cultureel Doetinchem zien over een flink aantal jaren. Samen met de partners (kunst- en cultuurorganisaties, waaronder de Gruitpoort, het Stadsmuseum, het Amphion, de bibliotheek, maar zeker ook de Doetinchemmers zelf) moet deze visie aangeven waar we naar toe willen op het gebied van kunst en cultuur in Doetinchem en hoe we daar willen komen.

Ook binnen de kunst en cultuur wil D66 Doetinchem uitgaan van de zelfredzaamheid van individuen en organisaties. Dit betekent concreet dat wij een voorstander zijn van zoveel mogelijk self supporting zijn van culturele en kunst organisaties. Een andere verdeling van subsidie kan een inspirerende uitdaging opleveren om toegankelijkheid, herkenbaarheid, publieksvriendelijkheid en publieksbereik te verbeteren. Voor wat betreft het subsidiebeleid wil D66 Doetinchem toekenning van financiële middelen voor afgebakende periodes met duidelijke eisen:

- streven naar een selfsupporting karakter en dit ook bewijzen;
- bewijs van daadwerkelijke groei;
- actieve bijdrage aan de culturele identiteit van Doetinchem en/of de regio (zoals vastgesteld in de toekomstvisie);
- actieve samenwerking binnen Doetinchem of de regio met culturele of sociale partners.

In het kader van duurzaamheid pleit D66 Doetinchem voor plannen op het cultuurhistorisch en cultureel vlak waarbij bestaande ruimtes opnieuw, anders of inventief te laten benutten. Zo zou bijvoorbeeld de kleine zaal van het *oude* Amphion gebouw de komende jaren gebruikt kunnen worden als poppodium, kamermuziekpodium of als oefenruimte. En er liggen natuurlijk talloze mogelijkheden om kunst, cultuur en cultuurhistorie te combineren tot een duurzame positieve bijdrage aan de ontwikkeling van Doetinchem als duurzame centrumgemeente. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld de graanmaalderij in Wehl, waar nog geen nieuwe bestemming voor is gevonden, en wat een perfecte locatie is om vooral de inwoners te laten (mee-)beslissen over ideeën voor herbestemming. Ook een doorontwikkeling van de Gruitpoort tot een kunst en cultuur VVV zou D66 Doetinchem toejuichen. Om zo de centrumfunctie van zowel de

Gruitpoort zelf, als ook de hele gemeente Doetinchem en de regio, te versterken en kennis en kunde beschikbaar te stellen.

D66 Doetinchem is een voorstander van het gebruik van zoveel mogelijk verschillende kunst en cultuurvormen om daarmee een breed scala aan vormen bereikbaar te maken voor zoveel mogelijk mensen. Daarmee wordt ontplooiing van mensen bevorderd, wordt een bijdrage geleverd aan de recreatiemogelijkheden van Doetinchemmers en toeristen en profileert Doetinchem zich als een serieuze kunst en cultuurpartner in de regio. Zo zou een verkiezing van een stadsdichter en een stadscomponist met daadwerkelijk te realiseren opdrachten wat D66 Doetinchem betreft een goed initiatief kunnen zijn. Met een dergelijke benoeming kan Doetinchem zich in haar eigen stad, in de regio, maar ook daarbuiten profileren. Maar ook het ontwikkelen van culturele en historische routes door Doetinchem en het aansluiten bij regionale projecten als het cultuurpact Achterhoek onderschrijven wij.

Toerisme, recreatie en profilering

Doetinchem is een plattelandsgemeente met een belangrijke centrumfunctie in de Achterhoek. Deze kenmerken van onze stad moeten we gebruiken om toerisme en recreatie te ontwikkelen.

Door haar functie van centrumgemeente heeft Doetinchem de beschikking over een groot aantal faciliteiten, zoals het Amphion, de Gruitpoort, CineCity, maar ook een relatief groot winkelcentrum en het Slingeland ziekenhuis. Deze hebben allemaal een grote aantrekkingskracht op mensen van buiten de gemeente. Bij de ontwikkeling van de centrumfunctie moet telkens duidelijk in kaart worden gebracht hoe de verkeersafwikkeling binnen de gemeentelijke grenzen zo goed mogelijk geregeld moet worden (zie Mobiliteit). Dat gezegd hebbende, kan de centrumfunctie van Doetinchem volgens D66 een grote impuls geven aan toerisme en profilering van onze gemeente. Een gevarieerd aanbod van *stadse* activiteiten in een prachtige landelijke omgeving.

D66 Doetinchem wil meer investeren in toerisme, recreatie en profilering door bijvoorbeeld de aanleg en uitbreiding van groene recreatiegebieden rondom Doetinchem. Dat geldt ook voor de toegankelijkheid van deze voorzieningen welke met name voor fietsers en wandelaars achterblijft. Groene recreatiegebieden moeten zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande natuurgebieden. De ontsluiting van de Oude IJssel waardoor bootjes kunnen doorvaren en natuurlijk aanleggen in hartje Doetinchem is wat D66 Doetinchem betreft een belangrijke voorwaarde voor volwassen recreatie.

Samenwerking met omliggende gemeenten zoals Oude IJsselstreek en Berkelland schuwt D66 op dit gebied niet. Er zouden initiatieven kunnen ontstaan om bijvoorbeeld fietsroutes in overlappende gemeentes te ontwikkelen, waarbij cultuur en kunst accommodaties worden aangedaan.

Uiteraard is het buitengebied van Doetinchem ook voor een groot deel bepalend voor de profilering en aantrekkingskracht voor toeristen. D66 Doetinchem koestert het landelijke karakter van de gemeente Doetinchem en wil initiatieven voor de ontsluiting van het platteland voor toerisme en recreatie stimuleren.

Milieu

D66 Doetinchem staat voor duurzaamheid en dat betekent dat wij ons fors inspannen voor verdere verbetering van het milieu. Dit kan alleen wanneer er daadwerkelijk wordt geïnvesteerd in gedragsverandering. Bijvoorbeeld door het jaarlijks uitreiken van milieuprijzen. Zo'n prijs richt de aandacht op opmerkelijke prestatie en initiatieven op milieugebied en prikkelt anderen om ook met initiatieven te komen.

Ook de duurzame inrichting van industrieterreinen verdient aandacht. Bedrijfsgebouwen dienen op een duurzame wijze gebouwd te worden. Verder is milieuwinst te boeken door bij de inrichting van nieuwe bedrijfsterreinen de aanknopingspunten tussen bedrijven optimaal te benutten. Zo kan er warmtekracht-koppeling tussen bedrijven worden gerealiseerd, is er wellicht een gemeenschappelijk distributiesysteem met retourvrachten te realiseren, kan het afvalwater van het ene bedrijf worden gebruikt als spoelwater bij het andere, etc. Ook in het buitengebied kan in aangepaste vorm dit principe bij agrarische bedrijven worden doorgezet, opdat er een daadwerkelijke omzetting naar een minder milieubelastende bedrijfsvoering gaat plaatsvinden.

Regelgeving zonder handhaving leidt tot burgerlijke ongehoorzaamheid. D66Doetinchem pleit voor een sterke controle op de naleving van verordeningen en voorschriften bij de daarvoor in aanmerking komende particulieren en bedrijven. D66 Doetinchem is van mening dat het principe van de 'vervuiler betaalt' met name in de milieusector om verschillende redenen gehanteerd moet worden. Allereerst is dit het meest rechtvaardige. en ten tweede is bij dit principe ook de grootste prikkel aanwezig om tot reductie van vervuiling te komen.

Bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen zal in een vroeg stadium gekeken moeten worden naar de milieueffecten. Openbaar vervoersontsluitingsmogelijkheden moeten hierbij zwaar meewegen. Verder moet binnen de bestemmingsplannen gezocht worden naar vermindering van onnodige verkeersbewegingen.

Bij ruimtelijke ingrepen moet de gemeente een eindsituatie realiseren waarbij de balans voor het milieu positief is. Door op deze wijze een koppeling aan te brengen tussen ruimtelijke ordening en milieu zal het werken aan de uitbreiding van de stad uiteindelijk ten goede komen aan het milieu. Ruimtelijke ontwikkeling wordt dan dus synoniem aan het verbeteren van de totale omgevingskwaliteit.

Mobiliteit

Bij alle activiteiten in Doetinchem spelen verkeer en verkeersbeweging. Of er nu wordt gebouwd, verbouwd, gewerkt, gestudeerd, gerecreëerd, altijd wordt er mobiliteit gegenereerd. Om een integrale aanpak te garanderen wil D66 Doetinchem dat bij elk plan van de gemeente een verkeersparagraaf wordt opgenomen.

Het verkeer in Doetinchem kent een aantal specifieke kenmerken. In Doetinchem heeft 90% van het verkeer zijn herkomst en/of bestemming in Doetinchem. Doorgaand verkeer is dus niet echt aan de orde. Dit betekent dat verkeer omleiden in een ruime boog om Doetinchem niet veel zin heeft. Doetinchem heeft belang bij een goede verdeling van het verkeer naar Doetinchem. Heeft belang bij een goede wijkverdelingsring.

Dit betekent dat er in Doetinchem een duidelijke verkeerscirculatie op gang moet komen gebaseerd op duidelijke relaties maar ook gebaseerd op een goede samenwerking met de omliggende gemeenten. Maatregelen die de gemeente Bronkhorst neemt rondom de Kruisbergseweg in Zelhem of maatregelen die de gemeente Oude IJsselstreek neemt op de Waalseweg hebben direct invloed op de verkeerscirculatie in Doetinchem.

De komende jaren zijn een aantal ontwikkelingen in Doetinchem van belang voor de verkeerscirculatie. Zo heeft bijvoorbeeld een mogelijke verplaatsing van het Ziekenhuis grote invloed op de verkeerscirculatie. Het Ziekenhuis is de grootste werkgever van Doetinchem. En genereert de meeste bezoekers. Niet onbelangrijk voor Doetinchem dus. Maar ook de woningbouwplannen, aan de westzijde van Doetinchem en de mogelijke verplaatsing van bedrijven naar het RBT Wehl heeft invloed. En natuurlijk spelen ontwikkeling rondom Doetinchem ook een rol in de verkeerscirculatie binnen Doetinchem. De gemeente zal een voortrekkersrol in de regio moeten nemen als het om verkeer gaat, en samen met omliggende partners zorgdragen voor een goede afwikkeling van de verkeersstromen.

Voor Doetinchem is ook het Openbaar Vervoer van belang. Vele scholieren en werkenden reizen elke dag naar en van Doetinchem met het Openbaar Vervoer. Afstemming van de dienstregelingen van de verschillende aanbieders is van groot belang voor de aantrekkelijkheid van reizen met het Openbaar Vervoer.

D66 Doetinchem is voorstander van meer lightrail materieel op de treinverbindingen naar Arnhem en Winterswijk. Hierdoor ontstaat, door aansluiting bij de lightrail plannen van het KAN (Knooppunt Arnhem Nijmegen), een rechtstreekse verbinding tussen Doetinchem en Nijmegen.

D66 Doetinchem vindt dat de bus een belangrijke schakel vormt in het verkeersbestel. De bussen moeten frequent en betrouwbaar rijden en de verbinding van halte naar bestemming moet uitnodigen om de bus te nemen.

Fietsen en voetgangers verdienen extra aandacht binnen de verkeersdeelname. Voor de fietsers gebeurt al veel, maar ook de voetgangers kunnen beter belicht worden. Daarom wil D66 Doetinchem een inventarisatie naar de behoeftes van voetgangers aan onder ander voetgangerpaden en trottoirs. Ook binnen de verkeersveiligheid moet terdege rekening gehouden worden met deze kwetsbare deelnemers. Op het terrein van verkeersveiligheid heeft D66 een aantal speerpunten:

- 30 km limiet binnen bebouwde kom (tenzij de veiligheid van langzaam verkeer gewaarborgd is door bijvoorbeeld vrij liggende fietspaden);
- geef de straat terug aan de bewoners: duurzaam veilig (burgerparticipatie vergroot het veiligheidsgevoel en bewoners weten wat er speelt in hun omgeving);
- pak het alcohol- en druggebruik in het verkeer streng aan;
- garandeer lessen integrale veiligheid in het voortgezet onderwijs;

Fietsers en voetgangers verdienen extra aandacht waar het aankomt op verkeersveiligheid. Deze kwetsbare deelnemers moeten op een veilige manier deel kunnen nemen aan het verkeer in Doetinchem. Investerings in fiets- en voetpaden en veilige kruisingen met andere wegen hebben wat D66 Doetinchem betreft een hoge prioriteit .

Financiën

De gemeente Doetinchem zal als gevolg van de economische crisis de komende jaren te maken krijgen met minder inkomsten als gevolg van afnemende bedrijvigheid, lagere opbrengst vanwege minder verkoop woningen en bouwgrond, minder belastinginkomsten en een fors lagere bijdrage vanuit de overheid. Dit terwijl de vaste kosten minimaal gelijk blijven en meer geld beschikbaar zal moeten worden gesteld voor uitkeringen en stimuleringsmaatregelen. Het is van het grootste belang dat het huishoudboekje van de gemeente Doetinchem op orde komt. Vijf jaar geleden is er een aanzet gegeven tot het op orde brengen van de gemeentefinanciën. Helaas lijkt de noodzaak hiervan, onder andere vanwege tijdelijk hogere inkomsten vanuit het rijk, niet door het huidige college onderkent.

Het is meer dan noodzakelijk om te zorgen dat er extra inkomsten voor de gemeente komen, zonder dat daar de OZB voor moet worden verhoogd. Al ruim vier jaar geleden heeft D66 het voorstel gedaan om precario te heffen op in de gemeentelijke grond aanwezige nutsvoorzieningen. Wanneer dit voorstel, dat door de raad is overgenomen, was uitgevoerd, had dit waarschijnlijk voor vier miljoen euro per jaar aan extra inkomsten gezorgd.

De belastbaarheid van de burger is als gevolg van de economische crisis beperkt en hogere belastingen zijn, mede in het licht van het nalaten van de gemeente in het voorzien in bovengenoemde additionele inkomsten nauwelijks verdedigbaar. Dit betekent dat de gemeente Doetinchem zo snel mogelijk alsnog de precarioheffingen moet invoeren.

Het doelmatig en verantwoord budgetteren voor de toekomst is noodzakelijk. Dit betekent:

1. Terugdringen van onnodige operationele kosten van de gemeente (ambtenaren, regelgeving) en efficiënter werken.
2. Gericht duurzaam investeren in de toekomst door middelen die vrijvallen uit de besparingen in te zetten op het gebied van sociale cohesie, onderwijs, jeugdbeleid
3. Binnen haar taak als aanjager en als regisseur, gericht investeren in het stimuleren van de bedrijvigheid in Doetinchem en omgeving, hierbij oog houdend voor duurzaamheid.
4. Terugkeren naar het financiële voorzichtigheidsbeginsel, door in het fonds bovenwijks weer te gaan sparen voordat er wordt uitgegeven
5. Diverse heffingen uit de OZB halen en die specifiek benoemen, zodat men meer duidelijkheid krijgt waarvoor men betaalt en waarmee ook de prikkel uitgaat voor bijvoorbeeld matiging van verbruik (bijv. milieubijdrage)